

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Dubium VIII. Quomodo Confessario agendum cum Reo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

1530

§. V. Si injustè accusatus & condemnatus provocet accusatorem aut Judicem ad Dei tribunal, *Clayns* & alii Juristæ dicunt peccare, tum quia est contra Charitatem & patientiam Christianam, tum quia illa provocatio est vana gloriatio innocentia, imò vix aberit appetitio vindictæ: è contrà, per se loquendo, nullum esse in eo peccatum docent *Delrio* aliique multi cum *Burgh.* cent. 3. cas. 87., quia cui-libet injustè gravato licitum est appellare ad Superiorem Judicem, & sic leguntur fecisse etiam viri sancti. Quòd si immisceat se impatientia vel vana gloria vel appetitus vindictæ, id per accidens se habet: fatendum tamen est hoc esse periculosum & vix unquam probandum.

1531

DUBIUM VIII.

Quomodo Confessario agendum cum reo.

“**R** Esp. Observanda seqq. I. Instruat eum, quòd
 “quæ secum in foro conscientia agit, cum Judi-
 “cibus non communicentur; ideoque sive sit nocens,
 “sive innocens, id ei nec prodesse nec obesse possit.
 “Ratio, quia aliàs multi conantur se falsò probare
 “innocentes, ut à Confessario juventur: alii contrà
 “falsò se nocentes dicunt, quòd timeant, ne Confes-
 “sarius conferat cum Judicibus, ipsique revocentur
 “ad torturam: Unde expedit, I. Ut non temerè
 “evulget Confessarius accepta extra Confessionem.
 “2. Ut ad Confessionem Sacramentalem reum non
 “admittat, nisi postquam in foro profano res sunt li-
 “quidæ; vix enim adigi poterit, ut omnia fateatur,
 “ob timorem, ne vel deferatur, vel cogatur eadem
 “fateri iudici: ante tamen de contritione agendum
 “est. *Delrio l. 6. c. 1. §. 3. Tann. d. 4. q. 5. d. 4.*

II. Ne

II. Ne cogat importunis modis reos, ut se tales fateantur: tum quia verè quidam Rei non sunt, & victi illà importunitate, ne moriantur incommunicati, vel à Confessario in extremis deserantur, confitentur sacrilegè, tum quia frustra est Confessio, nisi fiat ex contritione & vera ad Deum conversione: de hac ergo laboret, & sequetur bona Confessio, non autem contrà, *Tan. l. c.*

III. Caveat, ne coram reo censeat modum procedendi judicialem, proindeque communiter non admittat querelas de injuria facta, cum non sit Confessarij ea judicare, sed ad pœnitentiam disponere.

IV. Etsi quidam auctores permittant Judici uti dolis bonis ad crimen eliciendum; non tamen id licet Confessario, ne ministerium ejus infametur.

V. Non licet (secundùm *Conc. Ant. Can. 33. & c. 34. Non licet*) palàm interesse tormentis, aut suggerere modum torquendi, nisi mitiorem, *v. Tan. d. 4. q. ult. d. 5. n. 128.*

VI. Expediit habere cognita indicia & probationes deprehensas in judicio, ipsumque modum processûs, ut & prudentiùs possit in suo foro agere, & Judicem, sicubi opus, prudenter admonere.

VII. In confessione examinet, 1. An consortes criminis prodiderit, (si secundùm suprà dicta tenebatur) & quidem si falsò alios infamarit, inducat ad revocationem, etiam cum periculo torturæ; *v. Tan. d. 4. q. 3. du. 4. n. 103. & dicta dub. super.* 2. Si saga sit, quo tempore, quâ occasione in magiam sit lapsa; ut si postea neget, convinci possit in eodem foro. 3. In qualitatem superstitionis, an ex animo Christianæ fidei renuntiavit, dæmonem adorerit, falsa de Deo & æternitate senserit, rebus sacris abusa sit, hominibus nocuerit, præsertim con-

junctis

“junctis, ut marito, liberis, & an alios seduxerit.
 “Item de peccatis carnalibus. Denique confessæ ape-
 “riat fraudes dæmonis, instruatque, quomodo iis
 “deinceps occurrendum, atque inter cætera suadeat
 “fidei professionem, & frequentem Symboli repe-
 “titionem.

“ VIII. Sæpe non expedit post supplicium Ju-
 “dici significare, reum in extremis denuntiationes
 “revocasse: tum quia Judices id parvi faciunt,
 “(quàm rectè, vide *Lay. & Tan. l. c.*) tum quia
 “frangit sigillum sacramentale, si non petita licen-
 “tiâ, innocentiam denuntiati evulget, cum eo ipso
 “revelet peccatum denuntiantis: Quare si aliquan-
 “do Judicem monere expediat, rogandus est reus,
 “ut id extra Confessionem, & coram testibus dicat,
 “eo fine, ut Judex moneatur.

“ IX. Si alicujus innocentiam ex Confessione col-
 “ligeret, (quod etsi difficile, non tamen impos-
 “sibile esse, docet *Tan. d. 4. q. 5. d. 5. n. 85.*) id
 “Judici aperire, ac pro reo intercedere, periculo-
 “sum est, tum quia post publicatam Rei Confessio-
 “nem, ei non credetur; tum quia si plures audiat,
 “hoc ipso aliorum nocentiam, de illis tacendo, vi-
 “detur confirmare, cum fractione sigilli; tum
 “quia si Rei cognoscant, eum pro innocentibus in-
 “tercedere, occasionem arripient, eum callidè sua
 “facinora celandi. *vid. Lay. l. 3. t. 6. c. 5. Tan. q.*
 “*5. d. 4. num. 65.*

“ X. Etsi pro reis, etiam justè damnatis, inter-
 “cedere aliquando possit, maximè apud magistra-
 “tum supremum, juxta scripturam: *Prov. 24. E-*
 “*rue eos, &c.* valde tamen prudenter & modera-
 “tè id faciendum, quia relaxatio potest esse illi-
 “cita, Judexque (non tamen Confessarius, nisi ea
 “præviderit) fieri reus malorum omnium, quæ
 ex

ex liberatione sequuntur, imò & ipsi imputabun-
tur, cum ex officio debuerit impedire. v. Bon. to. 2.
in 3. prac. d. 10. q. 2. & 3. Tan. d. 4.

DUBIUM IX.

1532

*Qua obligatio Medicorum, Pharmacopœorum
& Chirurgorum.*

Resp. Tenentur ii imprimis, quando tale offi-
cium petunt, vel suscipiunt (sub gravi obliga-
tione) sufficientem habere scientiam, sive peri-
tiam. *Navar. c. 25.* Deinde in curandis infirmis, ser-
vare sequentes regulas, 1. Ordinariè debent sequi
opinionem medicorum securas & tutas. Ratio est,
periculum & damnum proximi. *Bonac. Laym. c.*
Sanch. 1. mor. cap. 9. 2. Quando certum aliquod est
pharmacum, quod nimirum certò infirmis profu-
turum est, tenentur illud adhibere, omisso eo, de
quo dubitatur, quia aliàs imprudenter proximum
in periculo relinquerent. 3. Si non sint certa phar-
maca, debent adhibere probabiliora, & tutiora, tum
quia alioqui salutem proximi in discrimen addu-
cerent; tum quia tenentur fungi officio, quantum
possunt, cum minimo proximi periculo & damno.
4. Quando nulla est spes de salute infirmi, nec adest
remedium nisi dubium, de quo scilicet dubitatur,
num profuturum an nociturum sit, possunt, imò
debent illud adhibere. Ratio, quia sic infirmi ne-
gotium utiliter geritur; & si mors sequatur, ipsi
non imputabitur, cum aliàs spem vitæ non habeat,
Lay l. 1. r. 1. c. 5. Fill. t. 2 n. 152. Bon. de pec. d. 2. c.
9. 4. p. 9. Unde resolves,

1. Medicus peccat, 1. Si absque sufficienti peri-
tia gravem morbum curare tenter. 2. Si occurrente

Ggg

gravâ